

Molnár Ferenc: A Pál utcai fiúk

Első fejezet

1. Válaszd ki a kérdésekre adott helyes választ!

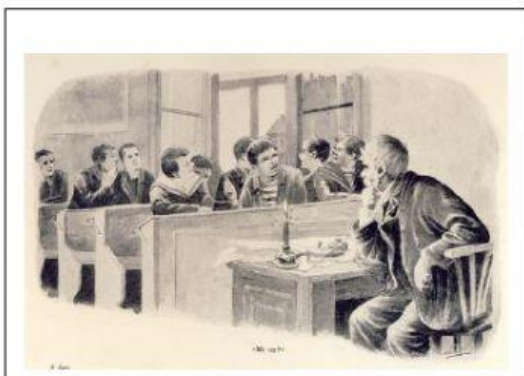
a) A mű további részeiből majd megtudjuk, hogy *A Pál utcai fiúk* című regény története 1889-ben játszódik. Mikor kezdődtek a mű *Első fejezetének* az eseményei?

1. Egy hűvös novemberi napon, reggel nyolc órakor.
2. Egy meleg tavaszi napon, háromnegyed tizenkettőkor.
3. Egy meleg márciusi napon, háromnegyed egykor.

b) Hol játszódnak a regény első lapjain leírt események?

1. A múzeumkertben, einstand közben.
2. Az iskolában, természetrajzórán.
3. A grundon, elnökválasztás idején.

2. Az alábbi rajz a regény első kiadásához készült, 1907-ben. Válaszolj a kérdésekre!

a) Nevezd meg, milyen lámpával végezte a tanár úr a kísérletet! _____

b) Kiderül-e a szövegből, hogy hívták a tanár urat? Ha igen, nevezd meg őt! _____

c) Milyen hangok szűrődtek be az osztályterembe a nyitott ablakon át? Jelöld be a felsoroltak

közül a helyes válaszok betűjelét!

A) Egy autó éles fékezése.

D) Egy zongora-verkli játéka.

B) Egy cselédlány éneke.

E) A templom harangjának bűgő hangja.

C) A lóvasúti kocsisok tülkölése.

F) Csónakos éles kocsisfütytye.

d) Kikről olvashattuk az *Első fejezetben* a következőket? (Egy-egy nevet több helyre is írhatasz.)

- Ő volt az „*első pad első*” az osztályban. A tanár úr utasítására ő csukta be az ablakot „*az ő komoly, szigorú kis pofájával*”. _____
- „*határozottan jellemes férfiú volt, és nem akarta a más levelét elolvasni*”

- „*Tizennégy esztendő volt, s arcán kevés nyoma volt még a férfiaságnak. De ha kinyitotta a száját, nyert néhány évet. A hangja mély volt, szelíd és komoly. S amit mondott, az is olyanforma volt, mint a hangja.*” _____

- „mindenkinek levegő volt. Se nem osztott, se nem szorozott, mint az egy a számtanban. Senki se törődött vele. Jelentéktelen kis sovány fiú volt, gyöngye gyerek. És talán éppen ez tette alkalmassá arra, hogy jó legyen áldozatnak”. _____
- „örömeben a szájába vette két ujját, és egy akkora füttyöt, mint valami gőzmozdony. Ez a fütty különben az ő különlegessége volt”. _____

3. A fiúk már nagyon várták a tanítás végét, az iskolából való távozásra is számos előkészületet tettek. Mely szereplőkhöz tartoznak a következő cselekedetek? Írd a neveket a megfelelő helyre! (Három nevet nem tudsz majd a meghatározások mellé írni.)

Csónakos, Csele, Boka, Weisz, Barabás, Geréb, Csengey, Nemecsek

- „összeszedte a lapokat, amelyek nála a könyveket helyettesítették” _____
- „kifordította a zsebét, és kiszórta belőle az összes délelőtti morzsákat” _____
- „csoszogni kezdett a pad alatt a lábával, mint aki úgy tesz, mintha föl akarna állani” _____
- Egy viaszosvásznat terített a térdére, és „nagyság szerint rakván bele a könyveket, majd egy szíjjal akkora húzván rajta, hogy a pad is megreccsent”. _____
- „becsukta a kicsiny, piros bőrrel bevont zsebtintatartóját” _____

4. Számozással állítsd sorba az *Első fejezetben* elbeszélte eseményeket!

___ Az udvaron megpendült a zongora-verkli, és ezzel a természetrajzi teremben minden komolyságnak vége szakadt.

___ Nemecsek elmesélte a fiúknak, hogy előző nap a Pásztorok „einstandot csináltak” a múzeumkertben, azaz elvették tőle és társaitól a golyókat.

___ A fiúk felháborodtak azon, hogy a törökmézes felemelte a portékái árát: a korábbi egy krajcár helyett most minden két krajcárba került – és ráadásul kisebb adagot is mért mindenből.

___ Kis „papiros gombóc” járt körbe a fiúk között, és hirdette, hogy: „Délután háromkor közgyűlés. Elnökválasztás a grundon. Kihirdetni.”

5. A regény egyik fontos eseményét örökíti meg a bal oldali képen látható szoborcsoport, melyet a regény megjelenésének századik évfordulóján, 2007-ben állítottak fel Budapesten, a Práter utcában. A jobb oldali diaképen már más helyszínt látunk, a jelenet azonban ugyanaz.

Szanyi Péter: *A Pál utcai fiúk-szoborcsoport*

- a) Írd le, milyen helyszínen golyóztak Nemecekék! _____
- b) Jegyezd le Nemecek négy társának a nevét! _____
- c) Nemecek közel harminc golyó boldog tulajdonosa lehetett volna. Az események azonban másként alakultak. Mi történt valójában?